

Cesta k úsměvu

Po namrzlém chodníku se hrnuly zástupy vypasených těl. Jako hejna dravých ryb se o sebe otíraly boky a předháněly se v tempu dusajících kroků. Odpolední slunce se už definitivně schovalo za černé hradby mraků a z nebe se lehce snášely chomáčky sněhu, které se zlomyslně vkrádaly za límec a dráždily svým chladem kůži na krku.

Hedvika pomalu kráčela spěchajícím davem a na každé drcnutí do ramene a šťouchnutí loktem, kterými ji bezohlední chodci častovali, reagovala její hlava ostrou palčivou bolestí, rozechvívající celé tělo.

Už neplakala, slzy jí zmrzly na tváři a odpadly jako rampouchy ze špinavých střech okolních činžovních domů. Přesto ale stále cítila tlumené pálení v krku, které jakoby mělo původ ve vyprahlých ústech a rozšiřovalo se až k srdci, jež bylo chvíli stahováno a škrceno mohutnými křečemi, chvíli ho zase jakási vnitřní pumpa nafukovala do takových rozměrů, že znemožňovalo plicím volný nádech.

Hedvika se najednou zvolna zastavila a zvrátila hlavu na zad, aby se uklidnila pohledem do hrozných mraků.

Já se tak nenávidím, povzdechla si v duchu a ledový poryv větru ji opět vehnal slzy do očí.

Proč? Proč musím být tak, tak...neschopná, zeptala se sama sebe a pevně se objala roztřesenými pažemi. Už dlouho měla pocit, jakoby se jí celý život rozpadal pod rukama: škola, přátelé, rodina...láska. A všechny problémy vykulminovaly dnes! Bublina neúspěchů, zklamání a deziluzí se konečně celá naplnila – a praskla.

Nebyla si jistá, proč zrovna dneska Hedvika narazila ve své knize života na černou stránku postrádající slova, stránku s ohromnou dírou uprostřed, v které se vše, co kdy měla a získala, ztrácelo. Snad se tam ta díra objevila už ráno.

Začátek dne vypila s odporem jako hrnek studené kávy. K té přikusovala okoralý krajíc chleba namočený v zoufalých tužbách a snech, o nichž však předem věděla, že se nikdy nesplní. Dopoledne strávila v zadýchaných prostorách školy, páchnoucích po zkaženém jídle, přetvářce a potlačovaných emocích, jež nevyvanuly ani po otevření oken a setrvaly s ní až do pozdního odpoledne. Asi za ten snůh a mráz, jež ji pokrýval zvenku i zevnitř mohlo právě odpoledne, které se celé otřásalo boucháním dveří od jejího pokoje, palčivým nepochopením a matčinými výčitkami...

Rozhlédla se kolem sebe a spatřila je, jak se cpou, tlačí a strkají okolo ní, postavy zahalené v tmavých nepromokavých pláštích a zimních čepicích naražených hluboko do čela. Naháněly jí strach, ale zároveň je Hedvika obdivovala: sledovala vysoké muže hrdě hledící do dálky, rychle si prorážející cestu skrz dav a rovněž pozorovala drobné ženy, jak se s pevně stisknutými rty hbitě prolétají kupředu. Cítila se mezi nimi naprosto bezmocně a ztraceně.

Kde berou tolik síly? Několikrát se pokoušela vzchopit se, začala si čile klestit cestu kluzkými a studenými kabáty, aby si alespoň na chvíli připadala jako jedna z nich: silná, ambiciózní a úspěšná. Chtěla alespoň na okamžik také následovat odhodlaně nějaký reálný cíl a jeho dosažení podřídit vše ostatní.

Po chvíli své snažení však vždy vyčerpaně vzdala. Opět Hedviku obklopili jako hejno dravých ryb, vrhli se na ni a začali ji cupovat jako bezbrannou návnadu. V tu chvíli si přála, aby ji někdo vysvobodil, aby se třeba otevřela země a celou ji pohltila, aby ji třeba ten dav okolo umačkal k smrti, aby...

Prásk!

Zvuk tříštěného skla rozbořil chrám Hedvičiných myšlenek jako prudká vlna zemětřesení. Na chvíli zapomněla na svůj melancholický svět a zcela upřela pozornost na scénu odehrávající se pár metrů od ní:

zledovatělý chodník a na něm leží stará žena. Změť střepů, rozlitého mléka a vysypaných potravin. Lidé okolo rozšlapávají zeleninu, válející se všude okolo, a vítr bere do zubů natržené igelitové tašky. Ženy si nikdo nevšímá. Pokouší se vstát, ale zřejmě kvůli šoku nebo vysílení padá zpět na zem. Všichni kolemjdoucí se pouze snaží překonat otravnou překážku; přelévají se přes ní a obtékají ji, jako když zuřivá voda v potoce doráží na balvany, nešikovně ležící v cestě.

Hedvika nezaváhala ani na chvíli. Železná pěst, která až dosud bolestivě svírala její srdce se najednou zběsile rozpumpovala, vhánějíc krev do všech končetin, které se napjaly vzrušením, aby se instinktivně vrhly pomoci. Dívka energicky odrazila několik lidí, kteří jí stáli v cestě, a prodrala se k nebohé ženě. Spěšně poklekla vedle ní a pevně ji objala pažemi. Stará paní se vděčně zapřela o Hedvičina ramena a po menších nesnázích se postavila na nohy, byla však ještě stále překvapená a neschopná slova. Hedvika jí opatrně proklestila cestu zástupem chodců, ochraňujíc jí před dalším pádem, a posadila ji na lavičku. Ujistila se, že je v pořádku, a odešla sesbírat rozsypaný nákup.

Když se shýbala nad chodníkem, lidé kolem ní dál lhostejně proudili, šlapali do rozsypaných věcí a bezohledně se hrnuly vpřed.

V tu chvíli na ně dostala Hedvika zlost. Ne, vlastně je litovala. Nedokázali si najít ani chvíli na to se rozhlédnout, zamyslet, brát ohledy na druhé. Následující svoje směšné cíle, které se jim stejně jednoho dne zjeví jako zcela malicherné a nesmyslné, utápěli se ve svých sobeckých plánech a ignorovali ostatní lidské bytosti kolem sebe. Už ji ty pyšné, hrdé tváře ani v nejmenším nefascinovali.

Když se Hedvika vrátila s taškami plnými pomačkaných a politých surovin, vypadala žena o mnoho lépe, jakmile viděla svoji záchránkyni přicházet, vztáhla k ní ruku a chytila ji za paži.

„Ty jsi snad anděl, holčičko,“ řekla žena a po vrásčité tváři se jí rozprostřel úsměv, na jehož přívětivou křivku zareagovala Hedvika nepatrným trhnutím. Z úsměvu, z očí a celého výrazu staré ženy vyřazovalo tolik vděčnosti a laskavosti, že překvapená dívka cítila, jak jí nával nenadálé energie zasáhl do zmrzlé tváře jako kužel světla.

Do té doby si nedokázala ani představit, jak dokáže jeden mimický rys změnit celé vnitřní rozpoložení druhému člověku. Jako květina nasála Hedvika paprsek vděčnosti a štěstí, který k ní byl tak náhle vyslán, vstřebala ho lačně všemi póry a cítila, jak se jí rozlévá útroby a oživuje každou odumřelou část těla jako vlhý déšť po období sucha, jak v ní nechává klíčit čerstvé šlahounky radosti a veselí. Všechny starosti a trápení, kterými se po celý den zaobírala, jí nyní připadaly jako malicherné cetky, jimiž se dříve ověšovala snad jen z pocitu bezvýznamnosti a nudy.

Ani si nepovšimla, že bolest a zármutek, kterými byla nasáklá její duše, se náhle vysušily plamenem, jenž ji uvnitř rozežhál a rovněž jí na tváři vykouznil v odpověď ryzí úsměv.

„Mockrát ti děkuju. Není už moc lidí, kteří by byli ochotní nabídnout pomoc,“ pravila s povzdechem žena a vstala z lavičky.

„Jen kvůli takovým, jako jsi ty, má ještě cenu zůstat na živu,“ dodala ještě a obrátila se k odchodu. Hedvika na to chtěla něco říci, ale nedokázala včas zareagovat. Když zasněně sledovala vzdalující se stařenku, jen tak pro sebe vyslala za ženou rozvážnou odpověď:

„Vždyť já vím,“ zašeptala tiše a podívala se do nebe. Sníh zvolna přestával padat a Hedvice se najednou zdálo, jakoby se černá obloha nepatrně vyjasnila.

„Já vím,“ řekla ještě jednou se zvláštním světlem v očích a lehkým krokem se vydala k domovu.